

# SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

## Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

## Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reclamációk küldendők.

**Hirdetési díj:** Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

**Hirdetéseket elfogad:** helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasensteint és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

## Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI AR: (1872. évi)

Félévre 3 ft. 30 kr.

Negyedévre 1 50 kr.

## Előfizetési fölhívás

a

## „Székely Hirlap”-ra.

Ha lapunk ez évbeni működése elég szerencsés volt, igen tisztelt előfizetőinket a további pártolásra megnyerni, tisztelettel kérjük az előfizetési díjt, — mely évnegyedre 1 ft 50 kr. a „Jogász-Egylet” igen tisztelt tagjainak 1 ft — a kiadó hivatalhoz, Wittich József könyvkereskedésébe mielőbb beküldeni.

Dobolyi Sándor.

## Maros-Vásárhelyi jogász-egyleti nagygyűlés.

K. A. Folyó hó 20-án délután 4 órakor tartotta a maros-vásárhelyi jogász-egylet nagy gyűlését a királyi tábla egyik termében, melynek célja az alapszabályok értelmében, szakosztályi elnökök és jegyző választás volt.

Elnök báró Apór Károly a gyűlést megnyitván, örömmel üdvözölte ugyan egyfelől a megjelent tagokat, másfelől azonban őszinte sajnálatát nyilvánította a hideg közömbösség felett, melylyel ez egylet alakulása óta — főleg a központi tagok részéről — találkozott; mely közömbösség jelenleg is a tagok fölötté csekély számmal megjelenésében, egész terjedelmében nyilvánul: pedig elnök a szakosztályok minden egyes helybeli tagját fölkérte a mai megjelenésre, kiknek majd mindenike oda is irta neve után a láttam szót, s dacára ennek, s dacára az elnök és jegyző választás oly fontos teendőinek alig 20—22 számra nőtte ki magát a gyűlés; valóban szomorú s a vidéki tagokat is a további részvételre nézve merőben lehangoló körülmény, ha meggondoljuk: hogy a m.-vásárhelyi jogász-egylet 2 évi működési ideje alatt — s a mindenki által önként elvállalt szabad kötelezettség eszméjéből kifolyó köteleesség érzet dacára, — mai napig is alig képes többet felmutatni a „meddő, gyümölcstelenségű” — élénken eszteli elnök az egylet nemes hivatását, melynek célja: a királyhágón innen, a magyarországitól annyira eltérő jogi életünket a változott viszonyok szükségéhez képest, a haladó kor igényeinek megfelelőleg átalakítani; kiemelé továbbá: mennyire hasznos, sőt szükséges az egylet székhelye, mint gyűpontból — a korszerű reformoknak megfelelő — egészséges elvek által irányadólal hatni a vidék jogász közönségére, mi pedig annyival könnyebben elérhető, „mert e célra egy szakközlönyvel is rendelkezik az egylet, s végül kutatva a népszerűtlenség az egylet iránti lágy melegség okait, azon — a tagokhoz intézett — kéressel végzé beszédét, hogy ha talán személye lenne a tapasztalt részvétlenséget előidéző ok, kész lemondani elnöki tisztéről, szívesen lesz egyszerű harcosává az ügynek, csak hogy jövőre nagyobb s hivatásának megfelelő tevékenységet fejtsen ki az egylet.”

Ezen minden hatás vadászattól ment mégis hatás teljes s őszinte érzellemmel mondott beszédre, egyleti tag Vajda Simon tolmácsolta az összes jelen voltak azon egyhangú kíváncsiságot: szerencsétlensége a báró ur elnökségével ezutánra is az egyletet, mert a részvétlenséget korán sem a báró ur személye szűli, kinek mint alakítójának csak hálával tartozhatik az egylet, hanem feltalálja szülő a részvétlenséget — elmaradásunk ez egyik főtenyezőjét, a jelen élet minden rétegeiben s különösen itt városunkban, hol minden egylet, minden szellemi célra szövetkezett társulat, előbb utóbb a részvétlenség hidege alatt dermed meg, reméli azonban szülő: hogy jövőre nem csak érteni, de érzeni is fogja hivatását a jogászegylet, s nagyobb szorgalmat fejtve ki, dúsabb eredményt fog fölmutathatni az eddigieknél.

Ezután elnökei által a szakosztályok elnökei és jegyzőinek megválasztása tüzetvén napi rendre, az osztályok e célra külön terembe vonultak, honnan csak-

mar vissza térve, egyleti tag Gyárfás József az alábbi eredményt terjesztette elő t. i. megválasztattak: az első szakosztályban elnökül dr. Endes Gábor, jegyzőül Zigler Emil, a másodikban e Tribusz Antal, j. Kozma Gyula, a harmadikban e. Vajda Simon, j. Kuti Albert, s végül a negyedik szakosztályban, miután kir. főügyész Gyarmathi Sámuel, hivatalos elfoglaltatása s ezzel járó bökös teendői miatt az elnöki tisztet elnem fogadta, elnökül Elekes Pál s jegyzőül Vitályos Sámuel választattak meg.

A megjelent s éljenzéssel fogadott választások után dr. Székely József intézett kérdést az elnökhöz, hogy szándékozik e, s minő intézkedést tenni az egylet iránti részvétlenség megszüntetésére, ha t. i. az jövőre is ilyeszt tanusít? mely interpelláció élénk diseussiora szolgáltatott alkalmat, miben az interpellálón kívül Gyarmathi Sámuel és Gyárfás József vettek részt; elfoglaltatásunk nem engedni a beszédek részleteiben leírni, legyen elég megemlítenünk, miként elnök által ennek folytán a következő határozat lett pronunciálva, hogy igen is azon esetre ha lapok részéről jövőre is az eddig tapasztalta részvétlenséggel találkozand, elnök kész sőt szükségesnek látja erősebb rendszabályokhoz nyulni, mi ezből rendkívüli közgyűlést hívand össze, s ennek határozatát fogja e tárgyan kikérni.

Végül miután elnök nyilvánította miként intézkedni fog legközelebről az iránt, hogy a megválasztott osztály elnökök az egyes szakosztályok összehívása s munkálkodásuk megkezdésének határideje felől értesítsenek, a gyűlés mindnyájunk által érzett azon biztos reményben osztott szét, miként az újonnan választott egyleti tisztviselők fokozott erővel fognak közre munkálni, hogy a vezetésük alatti szakosztályok a lehető legnagyobb tevékenységet fejtve ki, az eddiginél több és kielégítőbb eredményt mutathassanak majd a közgyűlésnek fel.

## Maros-Vásárhely július 24.

Horvátországban az unionisták állása ujabban kedvezőtlen helyzetbe jött az által, hogy a Rauch párt a Pranda u-párttól különszakadt azon okból, mert a Rauch-párt — mint szélső — a megválasztásokban szándékosan mellőztetett, nehogy a nemzeti-párt már csak az által bosszantva legyen, ha a szélső unionisták bármi tekintetben is kényeztetve lennének. És ezek, a helyett, hogy az ügynek — melynek szolgáltak — áldozatot hozni akarnának, az ellenzékhez szándékszanak csatlakozni, — Egy más körülmény is aggodalomban hozta az unio-pártot, az t. i. hogy a viriisek az országgyűlésről haza készülnek, a mikor aztán a nemzetiek a helyzet döntő urai leendnek. Szóval: ugy látszik, hogy a gr. Lónyay kitarására, türelmére nagy szükség van a végre, hogy a magyar birodalomtest ezen szenvedő része gyökeresen kigyógyítva lehessen.

Némethonban az az ideiglenes zaj, melyet a porosz főtitstikar munkája, s a hannoverai lövészünnepély, — melynek némelyek politikai tünnetési értelmet akarnak adni — keltettek, minden nagyobb gyűrűzés nélkül és nyomtalanul le fog zajlani. Egésszen másképp veszi ott ki magát a jézsuita törvény következménye. Mihelyt a Staatsanzeiger e törvényt meghozta, általános mozgásba jött a szerzet, s a vándorlás és kiköltözködés nagyban megindult. Minden működése a rendnek, bár minő élénk folyamában lett legyen is az, rögtön meg lőn szüntetve, s a

már meghozott és kihirdetett törvény végrehajtása teljes erővel eszközöltetik. — Nagy és világszerű esemény és változás, mely nem maradhat nagyszerű következmények nélkül.

Frankhonban a legközelebbi hét napjai, majd mindenik, jelentékeny és fontos végzések által lettek a nemzetre nézve, részint jelenben részint jövőre, nevezetesebbé. Hétfőn, folyó hó 15-én a „kölcson-törvényt” szavazta meg a versaillesi nemzetgyűlés. — Ez a megszavazás, a mellett, hogy eredményében Frankhonra nézve felette üdvös eljárás, jelenben Thiersre nézve győzelmi áctusnak tekinthető. Ép azért a bosszus királyiak nem is restek mindent elkövetni a végre, hogy ezt az örömet Thiersnek megkeserítsék. — Ily célra azon munkálnak, hogy az aláírás az államkölcsonre még a folyamatban levő ülés ideje alatt megnyissák. Thiers pedig határozottan azt akarja, hogy folyó hó végével az ülést bezárja, s a kölcson kibocsátása augusztus elején történnyen, nehogy az ülés alatt szándékosan felmerítendő sajátságos interpellációk az aláírást veszélyeztessék. A kölcsonkibocsátás ideje kérdését egy legközelebbi szavazat döntend el.

A keddi ülésben Thiers nagy előzékenységet tanusított a jobboldal iránt, talán hogy azt lefegyverze. Louis Blanc, ugyanis, interpellálta a köztársasági elnököt, hogy: mikor szándékoznék a milliók által epedve várt „amnestira” nézve sikeresen intézkedni? Az engesztelés órája mondá Thiers, csak akkor fog ütni, ha az igazságszolgáltatása maga teendőit elvégezte. (Semmi vigasztalás a sok szerencsétlenre nézve, és szűkmarku gazdálkodás a vallás és emberiség terén. Az a nemzet, van egyes, mely az elesett szerencsétlennek megbocsátani nem tud, nem akar, nincs jogosítva egy jobb jövő reményére. Szerk.)

Ennél a frankhoni életnek kellemesebb képét adja Gambettának a Bastille lerombolása évnapija ünnepén La Ferté-Sous-Jouarreban tartott beszéde, mely egyébiránt az ultramontánok és királyiak gyömrakat megemészthetetlenül megfeküdte. Ezek azt hiszik s nyilvánítják is, hogy Thiers és Gambetta együtt complottiroznak és csak is így megmagyarázható az a kedvezmény, mely szerint, midőn a Bastille rombolási ünnep megtarthatása mindenütt be van tiltva, Gambettának egyedü szabad ezek jelenlétében órákig tartó beszédben dicsőíteni azt és a köztársaságot. „A megváltó Thiers, így szól vallásgunyolól egy ultramontán, elküldi az ő tanítványát Gambettát e szavakkal: meny el és tanítsd meg az enyimeket: tisztelni a köztársaságot.”

Bármily kissebitőleg is szólnak a jobboldaliak Gambetta fennforgó beszédéről, de a józan, a magas, az erkölcsi eszmék megvédik azt minden rágalom és elferdítés ellen. Azokat, miket Gambetta e beszédben proclamált, józan észszel megtámadni se lehet. Franciaország újra születését, felvirágzását csak is szellemi és erkölcsi eszközöktől várja Gambetta, s legfőbb célul kitűzendőknek véli: megalapítani a szabad államban a tudomány

uralmát, s e felett világi erők általi tanítást kíván, s kimondja határozottan, hogy ő csak egyetlen — és pedig legveszedelmesebb — ellenségtől félti Frankhont, a — tudatlanságtól. Ép azért az általános népnevelést és obligát tanulást állítja ő fel, mint méltó feladatot, melyre a francziáknak, a katonai kiképzés és népsouverainitás gyakorlata mellett, magokat el kell határozniok. A szegény és kiképzetlen nép sorsát erkölcsileg anyagilag kijavítani, ezt tartja a rendkívül jeles néptribunus legelső és legszükségesebb teendőnek, s az ily fontos szükségések végrehajtására vonatkozólag kimondá Gambetta, mikép ő úgy tekint a köztársaságot, mint tömeggondnokát azon csöndnek, melybe Frankhont a császárság döntötte. A remek beszéd végén programul ezt mondá Gambetta: „Kifelé béke, benn szabadság, a néposztályok egysége, állandó alkotmány, értelem uralma, általános népnevelés terjesztése obligát világi tanítás által, áldozatkészséggeli hordozása a terheknek, katonai és pénzügyi viszonyok kijavítása. (Ennek a programnak a mi országgyűlésünk is aláírhatja vita nélkül. Szerk.)

Angolhon, az „Alabama“ ügy szerencsés rendezése után, ma már szabadabban lélegzel, s miután a természet megtörhetlen törvénye szerint: minden intensiót remissio követ, Angolhon is a nagy feszültség után jelenleg a lankadságnak egy nemében szenved.

Spanyolhonban folyó hó 18-án éjji 12 órakor, midőn a király és királynő a Retiro kertből hazafelé kocsiztak a del Arenal utcájában öt orgyilkos rájuk lőtt, de egyiket se találta. A rendőrség elég éber és tevékeny volt a gyilkosokat körülvenni, kik közül egyet megölt, kettőt elfogott, kettő szabadult. A nép Lynchjustizt akart elkövetni az elfogott két gyilkos ellen, de a rendőrség megvédte. 19-ikén az imaházakban „Te Deum“ tartott Madridban, s midőn a király és királynő magokat a népnek az utszán megmutatták, ez a legnagyobb örömrivalgásokban tört ki, ily módon kívánván a királyipár életbenmaradása feletti bennső örömet kifejezni.

Sajátságos az a Spanyolhon sorsa. Szünni nem akaró fluctuatióban szenved, s ma legkevesebb biztos kilátás van egy állandó rendezett alkotmányos életre. A rettenetes multért lakol-e? vagy ez a folytonos és veszélyes bennső concussio egy jobb jövőt előmunkáló chemicus processus? csak a jövő fogja megmondhatni.

Dobolyi Sándor.

## Maros-Vásárhely sz. kir. város t. cz. tanácsának, helyben.

Szives betekintés s tudomásul azon hozzátétellel, hogy ezen felszólítás a mai ezredi napi-parancs szerint, az ezred valamennyi osztályai és századainál a legénység anya nyelvén felolvastott, illetőleg megmagyaráztatott.

Maros-Vásárhely, 1872. július 20-án Lajos bajor herczeg cs. kir. 62. gy. serezed parancsnokától.

Krzsich József.  
ezredes.

### Katonák!

A ritka eseményekhez tartozik, ha egy ezred valamennyi osztályaival ugyanazon egy helyen egyesítve van, még akkor is ha azon hely hazánktól messze fekszik.

Most, midőn mi itt mindnyájan együtt vagyunk, midőn egyik osztály a másik előtt nemes vetélkedéssel bizonyíthatja fegyelmét, bajtárságát, közszellemét és katonai kiképzettségének magassági fokát; — reánk nézve, kik nem valamely idegen helyen, hanem hazánkban a székelő földön állunk, ezen pillanat öröme még páratlanabb, mivel ezredünk, első felállítására óta egyál-

talában, most van először kiegészítő kerületének állomásán. (Éljen! Szerk.)

Nemcsak mi, az ezred tagjai elismertük ezt, hanem elismerték ezen város lakosai is, kik a ritka esemény felett önként kifejezik nyilatkozatukat, fogadva bennünket nem csak számos népsereg, hanem maga a városi hatóság is, mely az indóházban igen szívélyes s tiszteletünkre való módon köszöntötte meg az ezredet. (Nemesen cselekedett. Szerk.)

Mindenki közületek köszönettel fogja ezt elismerni, mert minden embert, de a katonát leginkább büszdítja öröme az, ha érdeme és katonai erénye elismerésül ilyen tiszteletben részesül.

Én kifejeztem ezt a városi tanácsnak, igen és nevetekben minden habozás nélkül azon ígéretet tettem, hogy ezredünk oly rendet és fegyelmet fog tudni tartani, hogy mi, nem csak most megérkezünk, hanem akkor is jó egyetértés s barátságban fogunk élni és lenni a város lakóival, midőn a katonasors e város lakóitól megválni és ismét tovább vonulni kényszerít.

Reményilem, hogy ezen ígéreteket megfizetjük, s nem fogjátok.

A katonai s városi hatóságoknak kötelessége mindenhol a hol szükséges s lehetséges segíteni s egyengetni.

Gondoljátok meg, hogy a katonának mértékletes, s megelégteltnek kell lennie akkor is, ha tőle nagyobb megerőltetés követeltetik; — fontoljátok meg, hogy mi nem azért jöttünk ide, hogy itt „jól éljünk“, hanem hogy sokat tanuljunk s jól dolgozzunk; — gondoljátok meg, hogy nem minden városi lakos gazdag, sőt van, ki néha a legjobb akarat mellett sem adhatja azt, a mit a beszállásolási szabály követel; — fontoljátok meg, hogy a földieitek azok, kik a beszállásolás terhét viselik; gondoljátok meg, hogy a mi fegyelmünk s rendszerünk nemcsak az előjárók, hanem sok mások is figyelnek, kik vagy katonák voltak, vagy még most is azok, csak hogy polgári öltönyben járnak-kelnek; fontoljátok meg végtére, hogy az ezred minden egyes tagjának, álljon ő alacsonyabb, vagy magasb fokon, szent kötelessége az esred becsületét gyarapítani.

Az ezred több ízben, s csak kevéssel ezelőtt is kitüntetésekben részesült.

Tartsátok fenn tehát továbbra is az ezred jó hírét, főleg a nagyobb osztályzatokkali fardalmas gyakorlatoknál, leginkább a szeretett székelő földön!

Mindenki köztetek tudja hivatását s kötelességét, érezze, és teljesítse azt mindenki és minden — mennél nehezebb annál jobb — elégtelt vldáman fog előre menni!

Maros-Vásárhelyt, július 20. 1872.

Ki hitte, ki remélte volna, hogy a sorkatonaság a polgári életbe ily patriarchaliter beleolvad, miként az, a sorkatonasághoz intézett s városunk előjáróságához fraternalis szeretettel megküldött napi parancsból olvasható!

Mind ez pedig az 1867-beli áldott kibékülés műve, s a gr. Lónyay-miniszterium békülekeny és humanus eljárása, hon boldogító eredménye.

Dobolyi Sándor.

— A m. k. belügyminiszter körrendelet valamennyi törvényhatóságnak.

(Folytatás.)

Ezen költségek is első sorban az ápoltnak, vagy érette fizetni köteles és képes rokonok vagyonából ilyenek nem lételevén pedig az ápoltságban fennálló viszkéréseli jog fentartása mellett, a község pénztárából térítendőek meg.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a viszonyosság-fentebbiekben előadott elvnek szigorú alkalmazásánál fogva, a költségviselés terhe a községeket a legtöbb esetben érezhetőleg érhetni nem fogja, mégis okvetlenül szükséges, hogy minden község saját háztartását már most akképen rendezze be, hogy a fentebbiekben elősorolt szegény-ügyiköltségek fődízhetésére az összes bevételéhez arányosított, de bizonyos összeget fordíthasson, és az által képes legyen törvényszerű kötelességének megfelelni.

A szabad királyi és önálló hatósággal fölruházott városok, valamint nagyobb községek költségvetéseikben az

ilyennemű költségek fedezéséről különben is rendesen gondoskodva volt az által, hogy a kiadások eddig is fődíztettek; kell tehát, hogy hasonló intézkedés a többi községekben is életbeléptetessék, mert az idézett törvény megalkotása után a község az ilyennemű költségek viselését az illető kiadott szegénységi bizonyítvány alapján magától el nem utasíthatja.

Merülhetnek föl azonban esetek, midőn egyes községek annak dacára, hogy a szegények ellátására bizonyos összeget előirányoztak, a rajtok követelt költséget megteríteni nem képesek, ha csak a jövő rovására kölcsönt nem vesznek föl, vagy a lakosságra újadót nem vetnek.

A lakosságnak ilyennemű megterhelhetése minden körülmények között mellőzendő, és ekkor áll elő a törvényhatóságnak az a törvényszerű hivatása, hogy az ilyen, magukon segíteni nem tudó községeknek támogatást nyújtson.

E célra legalkalmasabb eszközzel kínálkozik, ha a törvényhatóság területén létező községek előirányzatába e cím alatt fölvevő összegek összesítettvé, gyümölcsözőleg tőkésítettnek és a törvényhatóság kezelése és felügyelete alatt oly alap alkotatik, melyhez fölmerülő szükség esetén nyulni lehessen. Ily módon a községekre szorultak a kellő ápolásban fogunk mindenkor részesíthetnek, a községek pedig törvényszerű kötelezettségük ezen terhét alig fogják érezni, mert azon néhány százaléknál járuléka, mely a község bevételeihez mérten e cím alatt kívántatni fog, egyesekre felosztva, alig fog fejünkön egy-két krajczárnál többre menni.

A törvényhatóság pedig az ekkép alkotandó szegény-alap csonkítlan fentartására és gyarapítására ügyelvén, a járulékok pontos beküldése, a megtakarított összegeknek az alaphoz folytonos csatolása és egyéb alkalmas eszközök fölhasználása által néhány év lefolyása alatt oly jelentékeny összegnek birtokába fog juthatni, melynek segítségével a szenvedő emberiség közjótekonyságra utalt mindennemű igényeinek, rendes viszonyok között, mindenkor kielégítőleg fog megfeleltetni.

A feladat, mely az idézett törvény és a közigazgatás emez ágában létező tényleges viszonyok alapján az államnak jut, szorosan meg van határozva. A belügyminiszteri tárcza ezután is, mint eddig, mindazon költe-ségek előlegezését fogja a községek illetőleg a törvényhatóságok irányában közvetíteni, melyek a fennálló szabályok értelmében szerkesztett és kellőleg felszerelt számlák alapján az országos intézetek, közkórházak, szül- és lelenczházak, s a bizonyos osztályba tartozó szegény betegek fölvetelére jogosított magánkórházak igazgatóságai részéről, akár bel- akár pedig külföldi hatóságok útján, vagy közvetlenül bemutatattak.

A betegápolási és egyéb ellátási díjak érvényesítésének a korábbi szabályrendeletekben megállapítottakon kívül egyik főkövetelése, hogy az ápolás alá fölvevő egyén községi illetősége igazolva legyen, és ha az erre szükséges adatok az ápolás vagy egyéb ellátás alá vett egyénre föl nem találhatók, az illetőség kinyomozására a kórházi, szül- és lelenczházi, vagy más jótékony intézeti igazgatóság, vagy végre azon község előjárósága, mely az idegen ügyetgyottat kötelelességszerűleg ápolás alá vette, mindazon módokat felhasználja, melyek e célra alkalmasak.

Első és mulaszthatlan teendő e részben, hogy az ápolás vagy egyéb ellátás alá vett egyének illetékes községe vagy hatósága ugyanannak mikor és mily körülmények között fölveteléről azonnal értesíttessék.

Ha az illető jótékony intézet vagy község előjáróságnak az ápolás vagy egyéb ellátás alá vett egyén honosságát és községi illetőségét kinyomozni nem sikerült, külföldre való önként érhetőleg, saját fölöttes hatóságának, vagy a belügyminiszteriumnak közvetítését fogja igénybe venni, és felmerült költségek jegyzékét is bemutatni.

Az előadottakból kifolyólag, az állam kincstár részéről előlegezett beteg ápolási, szül- és lelenczházi költségek megtérítése azon törvényhatóságtól fog követeltetni, melynek községében az ápoltság illetékességi joggal bír, ellenben az ismeretlen illetőségű belhoni, osztrák és külföldi egyének után felmerült ilyennemű költségeket az állam vagy végleg viselendő, a menyiben az illető államokkal fennálló nemzet-közi egyezmény szerint a külföldön ápoltság vagyontalan magyar állampolgárok is az illető állam költségén ápoltnak, vagy pedig a magyar kormány a viszonyosság elve alapján, különösen az osztrák tartományokbeli vagyontalan ápoltság után felmerült költségeinek megtérítését az illető tartományok országos alapjából fogja követelni, melyek eddig is, mibelyt az illetőnek ottani honossága beigazoltatott, — e költségeket mindenkor megtérítették.

Ezeknek indatása mellett, még különösen két körülményre kívánom a törvényhatóságot figyelmeztetni.

Az egyik körülmény a honossági és községilletőségi kérdéseknek eddigi tapasztalt és nehézkes hozadalmas tárgyalása, mely egyuttal oka volt annak, hogy a felemelt költségek sokáig megtérítetlenül maradtak, mi ismét a magyarországi egyéneknek külföldi intézetekben felvételt nehezíté. Ezen visszasságokat leginkább az idézte elő, hogy a községek az illetékesség elismerésének mindennemű akadályokat gördítettek útjába oly ezelből, hogy a netán kivetett költségek megtérítése alól meneküljenek; a hatóságok közegei viszont nem mindenkor iparkodtak az e tárgyban vett rendeleteknek érvényt szerezni, mert azon voltak, hogy a községeket az ilyen nemű kiadásoktól megmentsék.

Ily eljárásnak az idézett törvény megalkotása után több helye nincsen. Egyrészt a községi illetőség meghatározására szükséges kellek ugyan e törvény II. fejezetében oly világosan soroltatnak elő, hogy ezek nyomán az egyén illetősége a legtöbb esetben biztosan megállapítható, másrészt az illetékesség elismerése, a most közöltet alkalmazása mellett, nem fogja a község érez-

hető megterhelhetőségét maga után vonni, mely alól különben az illetékes községet fölmenteni nem lehet, de a melynek viselése az érdekközösség és viszonyosság elvének szigorú alkalmazása mellett annyira meg fog könnyebbé válni, hogy a községeknek hozzájárulása e czímen az ügyetgyóitak javára nyújtandó támogatásnak mondható.

A másik körülmény az ilyenü tárgyalásoknál eddig szokásban volt ugynevezett szegénységi bizonyítványok fölterjesztésének jövőre nézve ily esetekben teljesen szükség-telen volna, mert nem is említve azt, hogy ezek kiállítására körül eddig is számos visszaélés tapasztaltatott. [mint fentebb is említettett, ily bizonyítványokat a betegápolási, — lelenz szülhási és egyéb költségek megtérítése alóli fölmentés alapjául többé elfogadni nem lehet.

Mi a mult években viselt ilyenü költségek megtérítését illeti, erre nézve az eddig érvényben volt szabályok alkalmazandók. Az 1872. évben fölmerülő betegápolási, lelenz-szülhási és egyéb szegényügyi költségek megtérítése iránt azonban jelen rendelettem fog számítottatni, és a törvényhatóságoknak feladata leendő, az ennek fogamosítására szükséges intézkedéseket haladéknélkül megtenni.

Az ismeretlen illetőségű, az osztrák tartományokbeli és külföldi ápoltak után felmerült költségek az illető jótékony intézet vagy község előjáróságának közvetlenül az államkincstárba fognak megtérítettetni, minél fogva azon körülmény, hogy a községélyre szorult egyén illetősége azonnal meg nem határozható, ennek ápolás vagy egyéb ellátás alá vételét s a szükséghez képest kellő ápoltatását egy általában nem gátolhatja s gátolnia nem szabad.

### Maros-Vásárhely szabad kir. város központi választmányának.

Az összeíró küldöttségek eljárása ellen felmerült panaszok folyán általam elrendelt vizsgálatról szóló s a folyó évi július hó 8-án 129 sz. a. kelt főispáni jelentéssel hozzám felterjesztett ügyiratokból arról győződtem meg, hogy a választók összeírása az összeíró küldöttségek által a törvényt és törvényes gyakorlatot szem elől tévesztő rendtelenséggel és szigorú megrovást érdemlő helytelenséggel eszközöltetett; nevezetesen constatáltatott, hogy a küldöttségek üléseit több napon át félbeszakították, a törvény által előírt közhírrátételt elmulasztották, az összeírást a kitűzött törvényes határidőben el nem készítették, azt az utasítás 15.-§ ellenére csak egy példányban vezették, az 1869-ik összeírásból hivatalból előre összeállítandó kimutatás elkészítését teljesen elmulasztották, s végül, hogy a küldöttségi munkálatnak kelet és aláírás nélküli egyrésze nem csak minden hitelességet nélkülözött, sőt a vizsgálat során azon tény körülmény is kiderítve lőn, hogy a küldöttségek jegyzőkönyveiket utólag önkéntesen megváltoztatták, és személyesen jelentkezett számos ottani lakos választói jogosultsága kérdésében sem a jelentkezők képességét megállapító, sem pedig attól elmozdító határozat nem hozatott, s e ként azoknak a jegyzékek egyike vagy másikába való fölvétele is elmulasztott, miért is a törvénytelenül létesített összeírást ezenel megsemmisítvén

Meghagyom a közp. választmányának, hogy a választók összeírásának a törvény pontos megtartása mellett újból leendő eszközölése iránt szigorú felelőség terhe alatt haladéktalanul és akként intézkedjék, hogy a törvény azon rendelkezésének, mely szerint a választásnak az országgyűlés megnyitását 4 héttel kell megelőznie, lehetőleg elégtétessék.

A vizsgálati iratokból szerzett sajnós tapasztalatnál fogva szükségesnek látom a központi választmányt egyszersmind arra is komolyan figyelmeztetni, hogy az összeíró küldöttséget csak is oly tagokból állítsa egybe, illetőleg az új összeírás teljesítésére csak is oly tagokat nevezzen ki, kik ezen nagy fontosságú feladatnak, a törvény e részbeni rendelkezésének szabatos megtartása mellett egész buzgalommal megfelelni képesek és készségesek is lesznek; a központi választmányának felelőséggel járó törvényes kötelezettségébe tartozván az összeíró küldöttségek működését folytonos éber figyelemmel kísérni, hogy azok a törvény e részbeni kinyilvánításának teljesen megfelelő, és a legszebb polgári jogot minden arra törvényesen jogosított számára biztosító összeírást készítsenek.

Budán 1872. évi július 16-án

a miniszter helyett  
Zeyk Károly s. k.

### Helyi központi választmányi ülés

Július 20 d. e. 9 órakor.

Elnök Borosnyai Pál a közelebbi ülésről szerkesztett jegyzőkönyv felolvasatása és megállapítása után felolvasatja belügyminiszter urnak a helyi képviselő választókat összeírt bizottmány munkálatát megsemmisítő leiratát, mely e lap hasábjain egész terjedelmében olvasható. Elnök, a felolvasás után, tanácskozás tárgyául ki-tűzi a fennforgó megsemmisítés következtébeni teendőt.

Kovács Áron indítványozza, hogy küldetnék ki egy

4 tagból álló bizottmány, mely 3-ad nap mulva éretti megfontolás és áttekintés után adna be a központi bizottmány elébe véleményét arra nézve, mikép gondolná a felolvasott ministeri magas rendelet után a további sürgős teendőket intézni.

Dobolyi Sándor ellene mond az indítványozott bizottmány kiküldetésének, miután a felolvasott ministeri leirat következtében, törvény értelmében semmi más teendőnek nincs értelme és helye, mint egy már összeírt bizottmány megválasztásának vagy kinevezésének. De ellene mond a kérdéselt bizottmány kiküldetésének alaptalanság és törvény ellenesség szempontjából is, mert:

egyetlenegy — a képviselőválasztások körül intézkedő — törvény se nyújt alapot a központi választmány-nak egy ily szokatlan bizottmány kiküldetésére; de

törvényellenes, s mint ily ilyen semmis a 4 tagu bizottmány kiküldetését tartalmazó indítvány, ugyanis tudjuk jól, hogy a központi választmány csak egyetlen bizottmány összeállítására van jogosítva és ez: az összeírt bizottmány. Tehát, miután a törvény a központi választmányt semmi más természetű bizottmány kiküldetésére fel nem hatalmazza s kivételesen csak is ezen egyetlen bizottmány elrendeltetésével bizza meg. Exceptio autem firmat regulam in casibus non exceptis, önként következik, hogy az indítványozott, de egyetlen törvény által se engedélyezett négy tagu bizottmány elrendelése törvény ellenes.

Ellene mondott a 4 tagu bizottmány kinevezhetőségének Z. Knöpfler Vilmos.

A Dobolyi Sándor által indokolt ellenmondást magokéva tették prépost Veszely Károly és Jeney Albert.

Elnök, minekutánna az indítványozott 4 tagu bizottmány kiküldetését maga is törvényellenesnek nyilatkoztatta, felszólította a központi választmány jelenlevő tagjait, hogy, a kik a Kovács Áron indítványát pártolják, álljanak fel.

Felálltak 10-en; ülvé maradtak az elnökkel együtt 5-ön. Az indítvány el lőn fogadva, s a 4-es bizotttagjaivá a többség által kijelöltettek: Kovács Áron, dr. Soos Kálmán, Bálint György és Gálna Károly.

Ezzel az ülés eloszlott.

### A börtönügyi nemzetközi congressus

Londonban megnyitottat. Caruarvon tartá a megnyitó beszédet, melyben különösen hangsúlyozá azt, hogy a megjelent képviselők minél szűkebb körre terjeszkedjenek munkálkodásukban, csak így lehetvén biztos s gyakorlati eredményt elérni. A jelenlegi börtönügyi viszonyokat illetőleg a javíthatlan bűnösök ismételt megbüntetésé ellen nyilatkozott, Ezáltal, ugyemond a bűn elkövetése nem akadályoztatik meg. Birminghamban a lefolyt évben 350 gonosztevő ítéltetett el, kik közül mind egyike legalább 15-ör volt fogva. A gonosztevőknek e javíthatlan osztálya előtt a fogság elvesztette félelmes voltát, s ezekre nézve bármily súlyosnak látszassék is, az élethossziglani fogságot tartja egyetlen eszközhöz, melylyel azok a bűnösök elkövetésétől visszatartóztathatnak. Erre lord Harrowby üdvözlé a megjelenteket, kemény szavakban emlékeztvén meg az angol kormány közönyéről, melyben a congressust részesíté. Ezzel az első ülés véget ért.

Az első értekezlet alkalmával Wines, egy amerikai pap elnökölt. Megnyitó beszédébe kiemelte, hogy a congressus a társadalmi tudomány és reform egyik legnagyobb ágának a világ mind a négy részéből egybesereglett munkásaiból és apostolaiból áll. Megjelentek ugyemond, e kongressuson kormányok, börtönügyi társulatok, fogházak és javítóintézetek, börtönügyi főtvészek és rendőri hatóságok, jogászszegetek és egyetemi büntető jogi szakos-tályok küldöttei.

E congressus feladata a bűnösök és büntettek irányában követendő eljárás nagy horderejű kérdésének tanulmányozása, s esetleg megoldása. A congressus ennél fogva az egész civilizált világ nézeteit és tapasztalásait van hivatva e téren képviselni, s így örvendetes eredményekre jogosít. Feladata az eszmecserének ennél fogva nem lehet az, hogy az idő kiesinyes részletekkel fecséreltessék el, avagy egy és más börtönügyi rendszer minden részleteiben tárgyalassék, hanem az, hogy a congressus tagjai bizonyos általános alapelvekre nézve jöjjenek megállapodásra, melyek a börtönügyi eljárás alapját lennének nyitva képezni. Tárgya és célja tehát a tanácskozásnak nem egyéb, mint mozgásba hozni a közvéleményt a büntetés ügyének reformja iránt s felelőstenni, ugyszólván a nyilvánosság lelkiismeretét e tárgy iránt.

A napirend első tárgya volt azon kérdés, vajlon a fogházakban mily nagy számmal helyezhetők el a foglyok. Eckert, ki hosszú ideje fogházigazgató Badenben, azon nézetét nyilvánította, hogy a foglyok erkölcsi és phisikai egyéniségeik szerinti osztályozása nem érthetik el, ha 500-nál több fogoly tartatik ugyan egy helyen. Bowring János ellenkező véleményben van, s azt hiszi, hogy csak a foglyok lehető nagy száma mellett tartható fen a kellő fegyelem, s a jó szervezés, a mi egyszersmind meglehetősen költségkíméléssel is jár. Steven szintén azon nézetét fejezi ki, hogy 500-nál több foglyot nem tanácsos egy fogházban tartani, miután a javulás feltétele az, ha a foglyok irányában egyéni tulajdonságaikhoz mért eljárás követetik. Monalt indiai fogházfelügyelő 1000 foglyot kíván egy fogházban együtt tartatni, miután e szám mellett a kezelési költségek nem nagyobbak, mint 500-nál. Paterson Christianiából 300—400 fogoly mellett nyilat-

kozott; Nevett amerikai bíró s a londoni Gold-Bath-Felides-fogház kormányzója még azon esetben sem lát a foglyokkal bánásmódra nézve nehézséget, ha 2500-ig emelkedik azok száma valamely fogházban. Végre Frey, az osztrák küldött, azon nézetének adott kifejezést, hogy a foglyok számát illetőleg határozott szabályról szó sem lehet, miután minden azon körülménytől függ, hogy a fogház igazgatója, mennyire érintkezhetik személyesen a foglyok mindegyikével.

Azon kérdés felett, vajlon tanácsos-e a foglyokat erkölcsi tulajdonságaik szerint osztályozni, hosszabb eszmecserre fejlődvén ki, a többség a kérdés iránt igenlőleg nyilatkozott. A testi fenytést illetőleg a többség, — noha néhányan ellene nyilatkoztak — szintén a fenytés megtartása mellett nyilatkozott.

A jelenlevő nők közül egyik sem vett részt a vitában.

A congressus jul. 5-én tartá második ülését. Az első kérdés a következő volt: Vajlon a fogság büntetés egyenlő legyen-e lényegére nézve, s csak tartama által különbözzék? Vagy tanácsosabb volna a fogság különböző neveit alkalmazni s ez esetben mily és hány nemű legyen a fogság.

Solihull gr. egy hosszan tartó értekezést olvasott fel e kérdésre nézve, mely a tárgyalására szánt időt teljesen felemészté. Ezen értekezés abban összpontosul, hogy a vádlottak az elítéltektől szorosan elválasztandók, s hogy a büntetés eddigi rendszere, gyökeresen megváltoztatandó.

A második kérdés a következő: Szükséges e, hogy sajátlagos bűnök, melyek nem mutatnak a bűnös nagymérvű megátalkodottságára, egyszerű fogsággal büntetessenek csupán, a nélkül, hogy kényszermunka alkalmaztassék?

Foresta gr. különbséget akar tétetni a megátalkodott bűnösök, s oly vétkezők közt, kik nagy felindulásban, szenvedély által izgatott állapotban vétkeznek, vagy erre ingereltetnek. Vlandinero (oros) és Clandlen hasonló nézetben vannak. Dr. Moet e rendszer ellen nyilatkozik, melynek káros következményeit látta Indiában, hol a munka nélkül levő fegyencek a legveszélyesebb renyhéségnek adták magukat. Margualla azt állítja, hogy e rendszer Ausztriában jó sikerrel alkalmaztatik.

A harmadik kérdés felett, mely így hangzik: Lehetséges-e a rövidebb idejű fogság büntetéseket kényszer munkával helyettesíteni a nélkül, hogy a bűnös szabadságától megfosztassék? hosszabb eszmecserre fejlődött ki.

Foresta gr. kényszermunkára akarja az elítélteket alkalmaztatni a nap folytatában, melynek végeztével haza térhetnének. Tallack megjegyzi, hogy e rendszer alkalmaztatik már Angliában, de csak a csavargókra. Stevens és Mackay b. azt hiszik, hogy e rendszer kivitele nagy gyakorlati nehézségekbe fogna ütközni. Pollines, Brenner és Solihull gr. védelmezik az indítványt, s az utóbbi felhívja annak szerzőjét, hogy erre vonatkozó észrevételeit és eszméit egy röpiratban legyen szíves közlé tenni. Foresta gr. azon meggyőződését fejezi ki, hogy indítványának életbeléptetése és gyakorlati kivitele főleg azokra lesz nagy előnnyel, kik nem tanultak semmiféle mesterséget. Különben is a munka bizonyos erkölcsi hatással bír minden emberre. Végül megígéri, hogy nézeteit e tárgy körül egy külön röpiratban ki fogja fejteni.

A negyedik kérdés így hangzik: Tanácsos-e a vétkezőket élethossziglani fogságra ítélni?

Heltzendorf b. igenlőleg felel e kérdésre, de reményt akarna nyújtani a fogolyoknak, hogy magukvisellete által fogságuk ideje kevesebbetenni fog. Valamennyi szónok ily értelmében nyilatkozik,

Ezzel az ülés befejezett.

A congressus szombaton tartott ülésében megjelent az angol belügyminiszter, a kormány nevében üdvözlővén a congressus tagjait, sközönetet mond tevékenységükért. Ez alkalommal a belügyminiszter határozottan tiltakozott azon feltevés ellen, mintha a kormány közönnnyel viseltetett volna a congressus iránt. Előadván az okokat, melyek a kormányt gátolják abban, hogy a congressus vizsgálódásait tevékenyen elősegítse, biztosítá a congressust, hogy az angol börtönügyi tanulmányozása céljából a szükséges felvilágosításokkal és mindennemű e tekintetben kívánt könnyítéssel készségesen szolgálja fog. E kijelentés a congressus tagja részéről élénk helyesléssel fogadtatott. Mielőtt a tanácskozás ismét megkezdett volna, több német és francia tag azon indítványt terjeszté elé, hogy minden egyes kérdés felett határozat hozassék. Az elnök azonban a határozat hozatal ellen nyilatkozott, miután a congressus feladata nem egyéb mint tények gyűjtése, s így az indítványok feletti szavazás nem volna tanácsos. Megígéri azonban, hogy a congressus befejezése előtt a végrehajtó bizottság egy munkálalatot fog készíteni, melyben a tárgyalás folyama alatt észlelt véleménykülönbségek előtűntetve lesznek. A mult ülések folyamának részletezett összefoglalása közben újlag felmerült a fegyelmi büntetések iránt folyt vita. A congressus többsége a botbűntetés ellen nyilatkozott, míg az angolok lehetetlennek állították, hogy a makacs foglyokkal ostar nélkül lehesen boldogulni.

### Szini szemle.

Július 17. Szerdán: „Három kalap“, Hennequin Alfréd-től. Vigjáték 3 felv.

Elevenen mozgó, s a sikerrel bonyolított véletlenségek váratlanul bekövetkezők által élelenségben tartó darab. De a francia trivialis természetű, sehoggy se tudja magát megtagadni. Itt is, már mindjárt a játék kezdetén Bapiszi az inast, gazdájának Duprillonnak, oly sajátsgosan magyarázgatja az okát annak, hogy neje távollétében reggeli ágyvetéskor mily össze-vissza dulta találta az ágyat, hogy jóra-való nézőnek lehetlen volt meg nem botránkozni. Előttünk a színészet úgy áll, mint nyelv

erkölcs és élet iskola, s minden darab, mely hibás stílusban szenved, nem tanítja a nézőt correctt nyelven beszélni.

Az erkölcstelen színmű demoralizálja a közönséget. a mely játék pedig nem azt tűzi ki célul, hogy a felette sok szenvedéssel és akadálylyal nehezített életben oktasson, hogy mikép kelljen avagy lehessen az életet tűrhetővé tenni, hasznosítani, sőt egy munkás és vallásos életfolytatás által megédesíteni; az a színmű csak hadonáz a levegőben céltalanul pénzért. És mi a jó színész is ép azért becsüljük, mert az egy jól talált színműben. az igét megtestesítve magával ragadja a nézőt sokkal inkább, mint bár mely becsülettel írott néma tanulságos munka.

Az előadás ellen különben semmi panaszunk nem lehet; mind a nyolczan, Szentgyörgyi (Duprillon) Halmi (Témidárt) Mátrai (Szilveszter) Krasznai (Dhervey) Kandi (Baptiszt) Derzi Irma (Anette) Philippovicsné (Duprillon neje) Kendiné (Luiza) helyüket betöltötték.

Julius 18. Csütörtökön. A menekültek, Lagouréttől dráma 5 fely.

Ebben a darabban már látjuk a czélt. Egy szent ügyért szenvedő, bujdokló, nemes jellemének, megtörhetlen elvhűségének elvégre megkapja kiérdemelt jutalmát.

Ez aztán az igaz ügybeni kitartásra lelkesít.

Egy ártatlan fiatal árva, lucratív aljas indokból egy vagyon után sovárgótól, halálra hajhásztatik, de pártfogókra talál, az élet veszélyes perezeiben mindig ott van a mentő szellem, míg egészen menekszik.

Ez vallásos hitre tanít.

A szegény árva életére törő s már az előtt is az árva attyát leszurt gonosztevő bűnét, se furfangos esze se magas születése eltakarni nem képes, hanem utól éri a bosszú nemesis.

Ez bizonyára a romlott emberi keblet merényletre nem bátorítja, sőt attól vissza rettentí.

Ez est babérja elvitáztatlanul Boér Emmát (Mário az árva) illeti. Első beléptével arcjátéka egyszerre megragadta a nézőt, oly sokat jelentő kifejezés volt olvasható a sötéten összevont s sajátoson kutató vonásokból. Mikor gróf D'Almarivarra (Mátrai), mint attya gyilkossárá ráismert, borzadályos megrázkódására szintugy hideg állt az ember hátában. Mi még egyszer se láttuk Boér Emmát szellemi erejének, gyakorlott színi művészetének ily tökélyében, mely reánk nézve azért is volt kiváló hatálylyal, mert gyönyörű játéka az egykori Székelynőt, mint árvát, az „Árva és gyilkos“-ból büvésszileg varázslá — annak fiatalkori elragadó nagyszerűségében — előnkbe, mire aztán az akkori szép és boldog kor paradicsoma, ha most már csak obscura camarában, de egy perczig mégis megújult emlékünken.

Nem hallgathatjuk el a Boér Emma egész mai játékára nézve azon megjegyzésünket, hogy: végig lankadatlan lélektani éberséggel adta nehéz szerepe sok oldalú változásait, s ezáltal a mai nap elvitáztatlan próbáját mutatta be nagyszerű színi tehetségeinek s már is előhaladt képzettségének. Csak kettőt kötünk fogékony meleg szívére:

Féltékeny soha egyik vetélytársára se legyen, mert csak ez által lend képes a saját magában levő erő és képesség valódi érzetét és becsét tanusítani.

Örizzékdek mind végig az önhittségtől, mert az a tökéletesedhetetlől végkép elzárna.

Mivel ezen jeles darab kellő bemutatására a társaság összes ereje alkalmazva volt, ekkor felesleges is mondanunk, hogy az egész előadás művészi, s mint ilyen a jeles társaság szép reputációjának megfelelő volt.

## Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1872. július hó 22-én és következő napjain a következő ügyek fognak előadatni.

### I. tanács polgári ügyben

Előadó k. t. b. Ferencz Károly.

Duka János, Duka Miklós s t. e. ingók kiszakítása i. Albert Tamás, Albert Lajos e. birt. háb. i. Özv. Bakó Danielné, Putnoki Pál e. kártérítés i. Malác Antal s t. Fiedler Ferencz s t. e. kártérítés i. Fuhrmann Pál s t. Magyarósi község e. 800 frt i. Mild Simon Schenker Mihály e. 56 frt. 16 kr. i. Bitti Moza, Fűzi János e. 45 frt. i. Özv. Becz Józsefné, Kereszturi Ferencz e. birt. háb. i. Kremer Sámuel, Bakai Károly e. 19 frt. 95 kr. i. Szepper János, Gottlieb Lázár e. 455 frt. 87 kr. i.

Előadó k. t. r. b. Csérgedi János.

Ifj. Nagler Frigyes, id. Nagler Frigyes e. 752 frt. számadástétel i. Zehutz Pavel, Zehutz József e. végrendelet megsemmisítés i. Stojka Berboju, Chitiu Juon Mária e. 32 frt. i. Campeanu Dionisie, Campeanu Grigore s t. e. birtokh. i. Muczea Todorusu, Conteti Mihály e. som. visszah. i. Bartok Máriszkó, Bartok Dumitru e. som. visszah. i. Crainicu Todor, Pataki József e. 14 frt. i. Silca Juon, Juon Ilon Juciu e. 35 frt. kártérítés i. Cherchesiu Rafira, Kokán Zachiu e. birtokba helyezés i. Lengyei Imre, Gelb Herman e. 7 frt. 90 kr. i. Klokosán László, András Juon e. 42½ köböl gabona i. Carpenisanu Niculai, Rösscher Mihály e. 70 frt. i.

Előadó k. t. r. b. Lészai Lajos.

Az erd. orsz. színházi választmány, Pap Márton s t. e. 550 frt. i. Schoppelt Dániel, Sander Simon e. 79 frt. 93½ kr. i. Bukur Goeza, Benning István e. birt. háb. i. Briciu Ispász, Materiu Szimion Bentia s t. e.

végrend. érvény. i. Gr. Haller József, gr. Haller Ferencz o. zárlati ügy.

Előadó k. t. b. Elekes Pál.

Kolozsvári ev. ref. egyház, Luttich Wencelné s t. e. 3150 frt. i. Boska Márton, Pálfi Márton csődtömege e. házhozi tulajdon igény i. Gyárfás Lajos, Kis Ikod községe e. 41 frt. 70 kr. i. Kovács Mária, Kovács István e. 80 frt. i. Bartha Sándor, Péter József e. bérlet felmondás i. Eröss István, Herman János e. 42 frt. i. Miklós Antal, Verzár fivérek s t. a. kezesség megszüntetés i. Schenken Márton, Dressent Mátyás e. 161 frt. 50 kr. i. Schmidt Sofia, Ton Stefán Farkasin e. birtokháb. i.

Előadó k. t. b. dr. Endes Gábor.

Kis-Kend községe, Kozma Gábor e. 62 frt. i. Miklós János, Kispál Ferencz e. 12 frt. 60 kr. i. Györfi István, Balog Ferencz e. 40 frt. s jár. i. Gy.-Fehérvári szegények pénztára, özv. Margineán Anna, Ehrenreih András s neje e. betáblázás i. Horváth Károly. Biró Farkas e. som. visszah. i. Bodó Imre, Tolnai Alajos e. som. visszah. i. Dósa József. Hoffinger Mártonné e. 160 frt. s jár. i. Csikós Károly s t. Csuka Károlina e. egy föld ki-bocsátása i. Bajnoczi Gyula, Korpogyan Simonnó e. 39 frt s jár. i.

Előadó k. t. r. b. Déési Farkas.

Bolgatscher Regina, Steinfeld Weis Eszter e. 120 frt. 33 kr. i. Bertalan Gergely, Bertalan Dénes e. som. visszah. i. Rotter Ferencz. Hummer és Reisner czég e. 186 frt. i. Györfi Mihály, Benke Aron s t. e. 308 frt. i. Ribiczei Zsuzsánna és Ágnes, Ribiczei Dénes és Antal e. urb. kárpót. i. Özv. Szakáts Samuné, Sütő István e. som. visszah. i.

### II. Tanács polgári ügyekben.

Előadó k. t. b. Dósa Dani.

Macskási Lajos, Bakó József e. som. visszah. i. Bala Vaszilia, Andrea Juan e. som. visszah. i. Márton Elekné, Márton György e. som. visszah. i. Hamar Károly, Poesa Ferencz e. adósság i. Pakó Albertné, Pakó e. női hozomány i. Héja András, Kálnoki Sándor e. adósság iránt.

Előadó k. t. b. Sándor János.

Barabási Simon hagyatéka, Molnár Józsefné e. birt. háb. i. Várad János, Lukács J. 54 frt. i. Gr. Teleki Miksné, Számtartó Kajtán s t. e. használati jog bekebelezés i. Rosenfeld Sándor, Roska Vaszilika e. 17 frt. i. Szabó Anna, Lup Miklós és Stoika Jákob e. igényper i. Torda város községe, Indali Juga Indrej és t. e. határjárás i. Erdődi Ferencz, Buzogány János e. 214 frt. i. Csüdör Pál, Csüdör Simon e. 16 frt. i.

Előadó k. t. b. Szolga Miklós.

Meskó Regina, Beáta István hagyatéka e. 200 drb. cs. k. arany i. Demeter F. s t. Demeter Anikó s t. e. zárlat i. Moldován Indrej, Kabos Kálmán e. 130 forint kártalanítás i. Moracek József s t. Nagy Samu e. 310 frt. i. Kocsis Györgyné, Potofszki Jakab e. 737 frt. 50 kr. i. Vocs Nándor, Vityile János s t. e. 119 frt. kártérítés i. Petrovics Miklós, gr. Teleki György e. egy malomjártat értéke i. Balla Amália, Róza Pál e. 200 frt. i. Kovács Gyula, Szász Lajosné e. 6 frt. 60 kr. i. Gajzágó Antal, Miske Imre e. 45 frt. i. Vajda Samu, Jukos József e. 16 frt. i. König Ferencz, Csik-Karczfalva község s t. e. bérlet kiürítés i.

Előadó k. t. p. bíró Ilyés Károly

Páldeak Sándor, Balás Gergely s t. e. 6 frt. 35 kr. i. Molnár György Lózfef, Losouczy Andrásné e. bérleti szerz. megszünt. i. Deszke Ferencz, Pászka János e. 6 frt. s jár. i. Süss János Füle, Dézi György e. 4 db. cs. k. arany i. Bokor Miklósné, Gagy György s t. e. vásárvámbeli jog megháb. i. Özv. Nagy Sándorné, Rosenzweig Gottlieb e. 25 frt. s jár. i. Szabó Károly és neje, Pozsán Máriának, Szabó László s t. e. szántó i. Klein Péter, Binder János e. 70 frt. kártérítés i. Ván-esa János, Pulugár József e. som. visszah. i. Sütő István, Hadnagy Albert s t. e. 118 frt. s jár. i.

### III. Tanács bűnügyekben.

Előadó k. t. r. b. Nagy Samu.

Fodor János lopás. Sebetian Kosztán s t. tolvajság. Stefanutz Milintie, Kovács Áron, Kocsis Pista és Drulla Péter testi bizt. e. kih.

Előadó k. t. r. b. Vajda Simon.

Mihály Elek s t. nyilv. erőszakoskodás. Fodor József s társ. nehéz testi sértés. Makavei Nicolaj és Csobán Stefán rabló gyilkosság. Hencz Mihály és Kimpián Juon rablás i.

Előadó k. t. bíró Bárdosi György.

Sapta lui Georgiu Savu, Dreguts Juon s társai Csernik Sándorné becs sért. Dap Irina, vagyon bizt. e. kih. Gállé Juon testi bizt. e. kih. Barth Ferenczné becs sért. Opinariu Mária i. Micolae lopás. Rale Sándorné becs. sért. Nyúg Gavrilla testi bizt. e. kih.

### IV Tanács urbéri ügyekben.

Előadó k. t. r. b. Popovics Szervian.

Zalasdi volt urb. gr. Csáki György és gr. Bánffy György hagyatéka e. erdő szabályozás és elkülönítés i. Kovács Ferencz, Kis János e. aloldiális birtok visszaadása i. Balázs Juon, Szabó Farkas e. fekvők urb. természet elism. i. Benkő Ferencz, Ugron Tamás s t. egy állam urb. term. i.

### Bécsi tőzsdei árkelet

(július 20.)

|                                                  |        |
|--------------------------------------------------|--------|
| 5 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> metallique         | 64.70  |
| 5 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> nemz. államkölesön | 64.70  |
| 1860. államkötvény                               | 103.70 |
| Bankrészvény                                     | 837    |
| Hitelrészvény                                    | 333 50 |
| London                                           | 112.70 |
| Ezüst                                            | 110.85 |
| Arany                                            | 5.37   |
| Napoleon arany                                   | 8.9    |
| Földteh. ment. kötvény magyarhoni                | 81.50  |
| " " " temesi                                     | 81.50  |
| " " " erdélyi                                    | 79.50  |
| " " " horvát-slavon                              | -9-    |

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SANDOR.

## Hirdetmények.

1—6

Egy jó bizonyítványokkal ellátott, 29 éves nőtlen, székely fiatal ember ajánlkozik gazda tisztnek vagy számtartónak, ki ezelőtt is több évig egy nagyobb gazdaságban szolgált, helyét rögtön elfoglalhatja. Bővebb értesítést ad a szerkesztőség.

7—\*

## Legujabb törvénykezési munkák!

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében

Maros-Vásárhelyt.

Érdekes ujdonság!

## ÖT ÉV TÖRTÉNETE 1867—1872

ára 2 frt 40 kr.

## Az 1872. évi Törvények gyűjteménye.

8-adrét I. füzet ára 60 kr.

A bíróságokra és törvénykezésre vonatkozó 1870. 1871. 1872-ik évi rendeletek és utasítások.

8-adrét 1 frt 20 kr. Zsebkiadás 1 frt.

A polgári bíróságokra vonatkozó 1869. 1870. 1871. évi törvényezikkek, ára 60 kr.

## Az új vadásztörvény

függelekkül állandó vadásznaptárral, ára 40 kr.

## AZ ÚJ IPARTÖRVÉNY

ára 30 kr.

## Törvénycikk a vadászatról

függelekképpen az abban hivatkozott.

mezei rendőrségi törvénnyel

kiegészítve, s betűrendes tárgymutatóval ellátva, ára 40 kr.

Az alkalmas házi ügyvéd és törvényjavítás tanácsadó;

minden előforduló viszonyok, üzletek és ügyek elintézésében, ára 40 kr.

Kapható továbbá:

## A BOGYÁR-GYÜMÖLCS

(málna, ribizke, eper, afonya, köszméte sat.)

## tenyésztése

különös tekintettel az szőlő-lugas mívelésre, ára 50 kr.

## Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Az igazságügyminister által javaslatba hozott

## Szabályok a bűnvádi eljárás

tárgyában ára 40 kr.